

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie
45.000 Mkn. z dostawą
do do
z prze
50.000
państw
CE

20633
Konto czekowe
P. K. O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry w
nosi: Zwyczajne za tekst 500 Mk. Nadstawo 1500 Mk. Nekrologia 1200 Mk. w pierwszej kolumnie 2500 Mk. Przekrój kronik i w rubryce „raporty” 2200 Mk. P. kronika i komunikaty 2000 Mk. Dział ekonomiczny 1500 Mk. Drobne ogłoszenia za każdy wiersz 150 Mk. w rubryce kupno i sprzedaż, umowy, notatki i korespondencje prywatne za każdy wyraz 200 Mk. w kolumnach teatralnych 2000 Mk. za wiersz milimetry, szerokości 80 milim. ogłoszenia zagraniczne o odprawy.

FEDAKCJA ul. Ossolińskich 1. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6 — Adres telegr. „Kurjer” Lwów —
Rekopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 374.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

**Czas odnowić
przedpłatę!**

1808 BIURO INŻYNIERSKIE
„TECHNIKA”
DOSTARCZY NATYCHMIAST ZE SKŁADU LWÓW, ulica Lenartowicza 12.

Różeczka oliwna w zaciśniętej pięści.

Wojna światowa trwa w dalszym ciągu. Przeszła obecnie w stadium ekonomiczno-politycznego pojedynku między Francją a Niemcami o odszkodowania. Francja, zniecierpliwiona oporem Niemiec, nie chcących spełnić swych zobowiązań, przeszła do ofensywy zajmując Zagłębie Ruhry i podcinając byt ekonomiczny Niemiec. Podcięta zajęciem obszaru węglowego i olbrzymimi wypłatami na rzecz podtrzymania biernego oporu przeciw Francji w Zagłębiu, ta nie podtrzymana odpowiednim ustawodawstwem finansowym z obawy, by nie naruszyć kieszeni wielkich kapitalistów, poleciała marka niemiecka w przepaść a Niemcy stanęły nad brzegiem ruiny i zamętu.

Okazało się, że opór kosztuje więcej niż niszczenie zobowiązań. Nadzieje związane z odrębnym stanowiskiem Anglii nie spełniły się i Niemcy dziś przestały spodziewać się pomocy z tej strony. Ostatnią notę angielską zarówno w Paryżu jak w Berlinie komentuje się jako teoretyczne salwowanie stanowiska odbudowy Europy i odzyskania rynku niemieckiego, jako politykę abstynencji, izolacji, a nie interwencji.

Gabinet oporu przeciw Francji Cuna zawisł w powietrzu. Minister skarbu dr. Hermes nie zdołał finansowo tego oporu zorganizować. W związku z szalonym tempem druku banknotów, dochodzącym do sumy 15 biljonów marek dziennie, ustal dowóz żywności do miast. Komuniści jawnie zaczęli organizować rewolucję. Zorganizowany przez nich strajk w drukarniach tłoczących banknoty wywołał brak pieniędzy. Położenie poczęło się stawać coraz to groźniejszym. Niemcy znalazły się w położeniu bez wyjścia, stawały w obliczu klęski nie tylko zewnętrznej, ale i wewnętrznej.

Socjaliści, którzy wahali się między taktiką opozycji i tolerowaniem „rządu oporu” p. Cuna pod naciskiem z dołu oświadczyli się przeciw rządowi, lecz zdając sobie sprawę z niebezpieczeństw, związanych z przesileniem, zdecydowali się wziąć udział w rządzie „wielkiej koalicji parlamentarnej” wraz z demokratami i centrum katolickim, dawnymi swymi sojusznikami, i z partją ludową, która pod wpływem przywódcy swego dr. Stresemanna przychyliła się na lewo. Wszelkie żądania socjalistyczne w sprawie drakońskiej dla warstw posiadających ustawodawstwa podatkowego, oczyszczenia Reichswehry z elementów monarchistycznych, zostały spełnione. Rząd dr. Stresemanna z wybitnym udziałem socjalistów — doszedł do skutku.

Dr. Gustaw Stresemann, nowy kanclerz niemiecki, jest jednym z najrzeczniejszych graczy polityków parlamentarnych w Europie. Liczy dziś lat 45, od 15 lat jest posłem. Po śmierci Bassermanna objął kierownictwo partji narodowo-liberalnej. Był syndykiem wielkich towarzystw przemysłowych. — Ten zdrowy, energiczny Berlinczyk jest skrajnym oportunistą, świetnym taktikiem i psychologiem, najlepszym mówcą w parlamencie Rzeszy.

W czasie wojny związał się z Ludendorffem, był zwolennikiem aneksji i wojny podwodnej. Gdy w Niemczech nastąpił przewrót zapukał bez skrępowania do drzwi, wiodących na lewo. Gotów był wstąpić do partji demokratycznej, która organizowała się z narodowych liberałów i postępców. Ale politykowi, skompromitowanemu aneksjonizmem, zatrzaśnięto drzwi przed nosem. Dr. Stresemann założył wobec tego nową partję ludową. (Ciąg dalszy na str. 2).

Ameryka stanęła przeciw Francji.

Aprobata noty angielskiej.

Londyn, (PAT). Z Leafield podają dziś następujący komunikat oficjalny. Wiadomości telegraficzne, jakie nadeszły ze Stanów Zjedn. świadczą o przyjaznym przyjęciu przez tamtejsze kółka polityczne i prasę amerykańską ostatniej noty angielskiej. We Francji nota spotkała się z krytyką nie pozostającą w zgodzie z jej istotną kwestią. Anglia zrzeka się dobrowolnie części sum. Okupacja Ruhry zmniejszyła znacznie zdolność płatniczą Niemiec. Francja stanowczo odrzuca zgodę na wycofanie się z Zagłębia Ruhry

przed uszczerkiem przez Niemcy ogólnej sumy odszkodowawczej w sumie 132 miliardów mk. w złocie. Skutki takiego stanu rzeczy nie dadzą na siebie długo czekać i sprowadzą katastrofę. Nota angielska wyraża w końcu przekonanie, że rządowi angielskiemu wydaje się niemożliwym, aby Francja mogła pod tym względem nie podzielać opinii świata i nie dostrzegała grozy syf arji wprowadzającej zamęt do dzieła pokoju i międzynarodowego porozumienia.

Możliwość zerwania sojuszu anglo-francuskiego.

Londyn, (AW). Ostatnia nota rządu angielskiego do Francji uchodzi za dokument polityczny wielkiego znaczenia Lord Rosebery omawiając w „Sunday Pictorial” stanowisko

rządu angielskiego wyraża obawę, że jego nota jest niebezpieczną notą dla dalszego trwania ententy i może dać satysfakcję tylko Niemcom.

Dzisiejszy numer „Kurjera Lwowskiego” zawiera:

Obecne położenie Niemiec (art. wst.)
Niepowołani obrońcy honoru.
Kuratela nad rządem ósemkowym.
Zwolnienie oficerów zobowiązanych do odsłużenia za odkomenderowanie na studia.

Umowy w złotych polskich.
Przekupstwo komisji poborowej w Brodach.
Magazyny paskarskie we Lwowie.
Miłość przyczyną zamachu samobójczego.

Niekorzystne wrażenie odpowiedzi angielskiej we Francji i Belgji.

Paryż. (Pat.) *Hayas* donosi: W franc. kołach politycznych i dyplomatycznych podkreślają, że rząd angielski nie wysuwając żadnych nowych argumentów i nie udzielając żadnej kompenzaty, domaga się w dalszym ciągu, redukcji kwoty odszkodowawczej należnej Francji. Nota angielska lekceważy kwestję gwarancji, poddaje w wątpliwość legalność okupacji Zagł. Ruhr.

„Journal des Debars“ zaznacza, iż r. asumując żądania Anglii odnosi się wrażenie, iż straszają się one w skasowaniu prawa pierwszeństwa Belgji, zwolnienie Niemiec od rozmaitych przyje-

tych przez nich zobowiązań i skłonienie Francji do wypłacenia Anglii tego, czego nie chcą zapłacić Niemcy.

BELGJA ROZCZAROWANA Z POWODU NOTY ANGIELSKIEJ.

Bruksela. (PAT.) Prasa daje wyraz rozczarowaniu, jakie spowodowała nota angielska zaznaczając, iż opinja publiczna Belgji nie spodziewała się, aby rząd angielski kwestjonował prawa pierwszeństwa Francji i Belgji do odszkodowań.

Nowy kanclerz Rzeszy.

PRZYJĘCIE NOWEGO GABINETU.

Berlin. (PAT.) Prasa wieczorna wita nowy gabinet życzliwie, natomiast partie skrajne zarówno lewicowa jak i prawicowa atakują go namiętnie. *Kreuzzeitung* i *Deichzeitung* przepowiadają kapitulację Niemiec wobec Francji i rządu ulicy. Organ centrum „Germanja“ wyraża pogląd, że rząd opierający się na tak pewnej podwalinie koalicji parlamentarnej, a zarazem odczuwający,

że może się oprzeć również na szerokich warstwach społeczeństwa poza parlamentem, jest dość silny i posiada dość autorytetu, aby utrzymać w państwie spokój i porządek, przeprowadzić istotnie wszystkie uchwalone ustawy i aby walkę o Ruhr doprowadzić w drodze dyplomatycznej do szczęśliwego końca.

Rząd nie zmieni dotychczasowej polityki zagran.

Paryż (AW). Dyplomatyczny współpracownik „Daily Mail“ donosi, że zmiana gabinetu niemieckiego stała się w Paryżu wprost wydarzeniem największej wagi które usunęło na plan drugi nawet notę angielską. Co do polityki nowego gabinetu w prasie paryskiej nie brak głosów które stwierdzają wyraźnie, że mimo zmiany rządu w Niemczech dawna polityka zostanie utrzymana i tak korespondent berliński „Chic. Tribune“ który miał sposobność rozmawiać z kanclerzem *Stresemannem*, zaznacza wyraźnie, że szef rządu niemieckiego uważa kontynuację biernego oporu „za święty obowiązek“ narodu niemieckiego. „Matin“ przestrzega przed przedwze-

snemi nadziejami w związku z zamiłowaniem ambasadora niemieckiego w Paryżu, gdyż krok ten nie oznacza zmiany polityki biernego oporu prowadzonej przez gabinet Cuno.

BIERNY OPÓR MA NADAL TRWAĆ.

Berlin. (PAT.) Jak donoszą z niemieckich kół parlamentarnych, grupa mieszczańska wraz z socjalną demokracją uznała zgodnie, że w polityce biernego oporu nie może nastąpić żadna zmiana. Co do położenia w polityce wewnętrznej nowy gabinet musi prowadzić przedewszystkiem ekonomiczne i podatkowe zarządzenia zapoczątkowane przez kanclerza Cuno.

Sytuacja w Niemczech nadal groźna.

KOMUNISCI I NACJONALISCI NIEMIECCY NAWOŁUJĄ DO NATYCHMIASTOWEJ REWOLUCJI.

Berlin. (Telegr.) Wiadomość o krwawych rozruchach na prowincji wywołały w Berlinie wzburzenie. Po ulicach rozrzucone są proklamacje komunistów i nacjonalistów, nawołujące do natychmiastowej rewolucji w razie utworzenia „rządu kapitulacji“. W szeregach Reichswehry organizują wiece przeciw interwencji rządu w sprawę Reichswehry. Idzie o oczyszczenie Reichswehry od elementów nacjonalistycznych, od czego socjaldemokracja uzależnia swe przystąpienie do rządu koalicyjnego.

ZABURZENIA W BERLINIE NIE USTAJĄ

Berlin (PAT.) Ubiegłej nocy w okolicy *Hermannsplatz* musiała policja w celu rozpedzenia manifestantów użyć broni palnej. Dziś rano demonstranci obrzucili kamieniami wyruszające z reżim trawaje. Ruch tramwajowy musiano wstrzymać częściowo. Tramwaje jeżdżą pod eskortą policji. Demonstranci nie dopuszczali dziś do rozprowadzania gazet prawicowych, napadając na sprzedawców gazet, i paląc gazety. W nocy w rozmaitych punktach miasta usiłowano spalić sklepy i składki żywnościowe.

STAN OBLEŻENIA W HAMBURGU.

Hamburg. (PAT.) Doszło tu do starcia między robotnikami a komunistami, którzy nie dopuszczali robotników do podjęcia pracy. Było kilka osób zabitych i rannych. Ogłoszony został stan oblężenia.

KRWAWY ROZRUCHY W AKWISGRANIE.

Akwisgran. (PAT.) Doszło tu do starcia między policją a ludnością robotniczą, która zebrana przed gmachem ratusza domagała się od władz miejskich podwyższenia zarobku i dostarczenia ziemniaków. W wyniku starcia 4 osoby zostały zabite a około 30 rannych.

RABUNEK SKLEPÓW W GIELSENKIRCHEN

Düsseldorf. (PAT.) — Bezrobotni obrabowali sklepy w Gielsenkirchen w Rothausen i Krefeld. Aresztowano 20 osób. W czasie starcia z policją 1 policjant i 1 robotnik zostali zabici. Kilkanaście osób rannych.

NIEMCY WSTRZYMUJĄ WYPŁATĘ ODSZKODOWAŃ W NATURZE.

Berlin. (PAT.) Rząd Rzeszy zawiadomił komisję odszkodowań, iż zawiesza tymczasową wypłatę świadczeń w naturze, pragnąc zapobiedz grożącej Niemcom katastrofie ekonomicznej i finansowej. Wypłata zostanie wznowiona skoro tylko sytuacja finansowa Niem. ulepszy się i nastąpi stabilizacja waluty.

OSTRA NOTA SOWIETÓW DO RZĄDU BULGARSKIEGO.

Moskwa. (AW.) Dzienniki ogłaszają notę Czerwina do prezesa bułgarskiej Rady Ministrów, w której żąda się zadośćuczynienia za represje, stosowane względem rosyjskiej misji Czerwonego Krzyża w Bułgarii. Rząd sowiecki żąda przeproszenia oraz rekompensaty dla poszkodowanych, ukarania winnych, urzędników bułgarskich oraz wyda-

lenia z Bułgarii emigrantów rosyjskich, zamieszkałych w tę sprawę. W razie odmowy rząd sowiecki grozi represjami względem obywateli bułgarskich, zamieszkałych w Rosji.

ZŁP. — 40.000 MKP.

Warszawa. (Pat.) Minister skarbu ustanowił nową cenę emisyjną 6 proc. złotych bonów skarbowych serii I A, I B, I C, I D, na 40000 mkp. za 1 złp. Rozporządzenie to obowiązuje począwszy od 16 sierpnia.

Kuratela nad rządem ósemkowym

Warszawa. (Telef.) „Przegląd Wieczorny“ — pisze: „Do „Times’a“ — telegrafują nam — z Warszawy, iż rząd prowadzi układy z Londynem o ustanowienie angielskiego „doradcy finansowego“ dla Polski. Przy obecnym rządzie równałoby się to oddaniu Polski pod kuratelę. Kuratelę stosuje się wobec jednostek chorobliwie rozrzuconych i lub niespełna rozumu. Rząd ósemkowy zamiast oszczędności wprowadza nowe wydatki, np. stwarza ministerstwo reformy rolnej, państwu niepotrzebne, chociaż może potrzebne ósemce na ulokowanie p. Osieckiego, jednego z promotorów „paktu“ między ósemką a Piastem. Co dopęłni lub niepełni rozumu u Wysokich Stronictw Rządzących, można pytania nie rozważać. Sam fakt rozrzuconości wystarczy, aby oddać kogoś pod kuratelę. Dlaczego jednak ma znaleźć się pod kuratelą Polska, skoro olbrzymia większość społeczeństwa jest przeciwną rozrzuconości i posiada zdrowy rozum? Jeżeli „plan sanacyjny“ rządu polega na uzależnieniu Polski od zagranicy pod względem finansowym, a więc i w polityce — to przeciw pomysłowi takiemu musi zaprotestować cała uczciwa opinja publiczna. Podobny eksperyment mógł być podjęty przez rząd, cieszący się zaufaniem ogółu i moralnie tak silny, aby utrzymał interwencję zagraniczną na należytych dystansie od naszej samoistości. Przy rządzie słabym, nie mającym oparcia w społeczeństwie, takie lekarstwo byłoby gorsze od choroby“.

Zwolnienie oficerów

zobowiązanych do odsłużenia za odkomenderowanie na studia.

Oddział V Szt. Gen. pismem L. 22340 V E. z 30. lipca. 1923 r. ogłasza następujący rozkaz ministra Spraw Wojsk.

„Oficerowie zawodowi i oficerowie rezerwy pełniący obecnie służbę czynną, którzy korzystali lub korzystają z odkomenderowania na studia wyższe w kraju, a którzy wobec przepełnienia etatów pewnych korpusów osobowych nie będą mogli być na odpowiednim ich wykształceniu stanowisku użyty — mogą wnieść prośby o zwolnienie z obowiązku odsługiwania przepisane go czasu w wojsku pod warunkiem zwrotu pobranego przez czas odkomenderowania pełnego uposażenia, z uwzględnieniem odsłużonego już czasu, względnie pod warunkiem odsłużenia w służbie cywilno - państwowej tej ilości czasu za odkomenderowanie, jaka im jeszcze do odsłużenia pozostała. Sposób spłaty przypadający od zwrotu kwoty określi oddzielne rozporządzenie.

Podanie winno być skierowane drogą służbową do MSWojsk. do departamentu tego rodzaju służby wojskowej, do którego petent należy, ma zawierać:

1. a) dla oficerów zawodowych prośbę o zwolnienie do rezerwy, b) dla oficerów rezerwy pełniących czynną służbę — prośbę o zwolnienie ze służby czynnej;

2. urzędowe stwierdzenie, a) czasu okresu odkomenderowania na studia (od—do), b) czasu pozostającego do odsłużenia i c) rodzaju studiów i ich rezultatu;

3. zobowiązanie do odsłużenia pozostałej ilości czasu w służbie cywilno-państwowej ze wskazaniem resortu, który na służbę petenta reflektuje;

